

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

психолози, ученици и родители. По повод петата годишнина от създаването ѝ, през 2019 г. Висшият съдебен съвет организира Национална конференция, на която бе изразено намерение да бъдат обхванати учениците от V-VII клас, да се укрепи междуинституционалното сътрудничество за насърчаване на творческите търсения и изяви на учителите и учениците, и да се усъвършенства компетентността на включените педагози и магистрати.

През 2016 г. Програмата е отчетена пред Народното събрание като добра практика и една от трите основни насоки, по които МОН работи за формиране на правна култура сред подрастващите.

През 2018 г. Образователната програма е посрещната с изключителен интерес по време на първото „Изложение на Европейската мрежа на съдебните съвети“ и след проведеното сред участниците гласуване бе отличена на второ място като пример за „Водеща положителна промяна“.

Отпечатването на брошураната е финансирано от ВСС и се разпространява безплатно сред участниците в Образователната програма „Съдебната власт – информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“, осъществявана съвместно с МОН.

ОБРАЗОВАТЕЛНА ПРОГРАМА „СЪДЕБНАТА ВЛАСТ – ИНФОРМИРАН ИЗБОР И ГРАЖДАНСКО ДОВЕРИЕ. ОТВОРЕНИ СЪДИЛИЩА И ПРОКУРАГУРИ“

ОБРАЗОВАТЕЛНА ПРОГРАМА

Програмата е носител на наградата на Съвета на Европа „Кристални везни на правосъдието“ през 2017 г.

Образователната програма „Съдебната власт - информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“ е насочена към формиране на правна грамотност и култура сред учениците, повишаване степента на доверие в съдебната власт и спазване на законите. Тя е инициатива на Висшия съдебен съвет (ВСС), осъществявана съвместно с Министерство на образованието и науката (МОН) от учебната 2014/2015 година. Програмата се утвърди с подкрепата на органите на съдебната и изпълнителната власт, МОН и регионалните управления на образованието. В нея участват и отдели „Закрила на детето“ към регионалните дирекции за социално подпомагане, представители на Детските педагогически стани, разследващи полицаи, служители от Главна дирекция „Охрана“ и неправителствени организации (НПО).

Програмата стартира като пилотна със Споразумение за сътрудничество между ВСС и МОН и се изпълнява от магистрати и съдебни служители.

Те влизат в класните стаи и представят темите за разделението на властите според Конституцията на Република България; структурата и функциите на съдебната власт; професиите – съдия, прокурор, следовател; правните способи за защита; децата и правосъдието; достъпът до информация в съдебната система.

Магистратите участват доброволно и безвъзмездно, с ентузиазъм, творчески подход и иновативност. Пионери са 23 окръжни съдилища и 21 окръжни прокуратури, които работят с десетокласници от 28 училища в областните градове. През следващата година се присъединяват районните съдилища и прокуратури, както и административните съдилища, а впоследствие военните и апелативните съдилища и прокуратури. През учебната 2015/2016 година са обхванати пет пъти повече училища, а през следващите се включват над 180 училища в цялата страна, като броят на учениците достига 15 000. Програмата се изпълнява в часовете по „Етика и право“ за X клас и в „Часа на класа“ за учениците от VIII-XII клас. С нея се реализира един от елементите на гражданското образование. Темите по Програмата ежегодно се допълват с предложени от ученици теми за наркотичните вещества; превенцията на детската престъпност и домашното насилие, трафик на хора, киберпрестъпленията; пътно-транспортни нарушения и престъпления, и други.

Акцент са посещенията в съдебните палати, където учениците присъстват на съдебни заседания при пледоарии и обявяване на съдебни актове, провеждат се видеоконферентни връзки, симултивни процеси, викторини, дебати за обобщаване на наученото и състезания между училищни отбори.

ВСС осигурява унифицирани удостоверения за учениците, информационни материали, награден фонд и финансира образователни дейности по Програмата, а участието на съдии, прокурори и следователи, и съдебни служители в нея се отразява в атестационните им оценки.

През 2020 г. съдилища и прокуратури за първи път проведоха виртуални уроци и създадоха дигитални продукти, достъпни на техните интернет сайтове.

В рамките на Програмата съдилища и прокуратури с участието на ученици, създават информационни и образователни видеоматериали. Младежите са все по-активни в съпътстващите конкурси за есета, рисунки,

плакати, презентации и други. Магистрати, педагози, психологи и ученици са категорични, че Програмата представлява проактивен подход за повишаване разбирането и доверието към съдебната власт.

Резултатът е налице: младежи с активна гражданска позиция, с ангажираност и разбиране към дейността на магистратите. Ученици, които въз основа на придобитите знания и непосредствени лични впечатления, изразяват увереност, че съдебната власт гарантира равенство и справедливост пред законите в страната.

Развитието на Програмата се гарантира от ежегодните срещи на лекторите за обмяна на опит и идеи, в които участват директори на училища, педагози,

